

Militæroversikt ved major Hastings.

Jeg har nylig vært noen dager i en treningsleir for britiske artillerister, og det er vanskelig å si hvad som gjorde mest inntrykk på mig, det rikelige utstyr, det helt moderne materiell eller kampånden hos mannskapet. På alle felt er der nye fremskritt. De største fremskritt har kanskje funnet sted i selve treningen i kampteknikk. Den som husker den britiske hær i dagene efter Dunkerque, da man med altfor lite utstyr og uøvede folk skulde forsøke å skape brukbare motstandere mot eventuelle invasjonstropper, må føle motsætningen mellom da og nu som en opplevelse. Overalt i hæren merker man den samme stolte og hårde besluttosomhet. Alle føler at gjengjeldelsens time nærmer sig. Og slik er det ikke bare i Storbritannia. Vi har tilbakelagt et godt stykke vei siden samme tid ifjor da Hitler stod op og forkyndte hvor strålende vel han følte sig, hvordan våren bruste i hans blod og hvor sikker den tyske sluttseier var. Idag er det de underkuede folk og Hitlers motstandere som føler vårens kraft i blodet. Deres håp bygger nå på god og solid grunn. Dette er den første vårløsning i denne krig da Tyskland ikke lenger er alene om å bestemme. I Berlin er det tydelige tegn på frykt og ubesluttosomhet. Hitlers tale bekrefter dette. Ifjor spådde han seier i 1941. I år sa han intet om at seiren vilde komme i 1942. Han nøiet sig med å forespille det tyske folk at nye store ofre var nødvendige hvis Tyskland skulde vinne krigen. Mange ting viser at vi nærmer oss en ny fase i krigen. Tyskerne har ennå ikke fulltendig mistet initiativet. Men grepet er ikke lenger så fast som før. Når som helst i de neste måneder kan der skje dramatiske omveltninger. Og har Hitler først mistet initiativet, vil han aldri vinne det igjen. Hvordan skal et land som har passert høydepunktet av sin militære makt i lengden kunne stå sig mot motstandere som stadig blir sterkere?

Den nye tingenes tilstand kommer klart til syne i flyvåpenet. De britiske bombetokter over Tyskland har ikke forfeilet sin virkning. Grunnen til at Hitler vendte tilbake til Berlin og til hans ufattelige skryt er den stadig stigende skrekk som de britiske luftangrep har vakt i Tyskland og den nedbrytende virkning de har hatt på tyskernes moral. Det eneste betydningsfulle av alle de løfter Hitler kom med i sin tale var løftet om at Storbritannia skulde få igjen slag for slag de skader som blev forvoldt over tysk område. Slag for slag, ikke engang bombe for bombe. Dette løftet er svært fremt sammenlignet med de pralende trusler Hitler tidligere har kommet med om at hver britisk bombe som blev sluppet over tysk jord vilde bli gjengjeldt med 1000 tyske. Imidlertid var ordene forklarlige, og meningen var at det tyske publikum skulde slå sig tilfreds med dette løftet. Men hittil har ikke die Luftwaffe vært i stand til å komme tilnærmedesvis op mot de angrep som det britiske luftvåpen har levert. Skulde det lykkes, måtte de tyske flystyrker omlegges helt, og det er lett å forstå hvilken skjebnesvanger følge det kunde få for stillingen på Østfronten. Den tonen som den tyske propaganda nu har slått an er også meget opplysende. For første gang har de tyske flyvere fått direkte ordre om å bombe katedraller, historiske bygninger og kulturelle minnesmerker. Hittil har tyskerne alltid hatt en hensikt med sine militære tiltak, en omhyggelig gjennomtenkt militær plan har ligget til grunn, selv om man heller ikke før tok det så nøye med om det gikk ut over civilbefolkningen. Nu derimot bomber de efter linjer som er trukket op av turistene Bædeker. Men ingen tysk soldat som er opplært i den gamle skole vil forstå at bombing av et engelsk kloster fra det trettedende århundre militært sett kan opveie ødeleggelsen av Heinkel-fabrikken. Dette Bædeker-systemet vil ikke få noen konsekvenser for vår bombepolitikk. Den vil fortsette som før, og tilfellet Håbeck vil bli gjentatt mange ganger, bare enda grundigere. Den britiske bombing virker godt. Det viser alle fotografiene som er tatt efterpå av speiderfly, og like godt skrikene i de tyske avisene og tilbudet fra Berlin om at begge parter skal holde op med bombing. Det er ikke mange som legger brett på møtet i Salzburg mellem Hitler og

Mussolini. Den italienske stuttjeneren er blitt tilkalt for å stille flere hjelpetropper til felttoget i Russland. Det er ingen tvil om at Hitler er bekymret og spør sig selv: Hva vil de allierte gjøre? Hvilke planer har tropestyrkene i Libya? Hva holder amerikanerne på med i Afrika? Hvor sterke er de amerikanske tropper på Irland og Island? Hva kan russerne ha i bakhånden? Hva kan invasjonstroppene finne på? Men det farligste spørsmål er dette:—Hvad skal tyskerne gjøre for å hamle op mot det britiske flyvåpen, som stadig blir sterkere? Die Luftwaffe har mesteparten av sine beste jagerfly østpå. Noe skikkelig svar på den britiske utfordring kan ikke gis uten fare for offensiven i øst. Det er ingen tvil om at Tyskland nu ikke lenger har monopol på initiativet. Tyngden og massen er på vår side, og vokser stadig. Og terroren begynner å rive i hjertestøtten på naziene selv.

Og her er de siste nyhetene:

Vestfronten. Britiske bombefly angrep inatt fiendtlig skipsfart utenfor Norskekysten. En stor tysk tankbåt ble rammet og satt i brand, og den brente fremdeles da den ble angrepet av andre fly en time senere. En tysk lastebåt ble også rammet utenfor Ålesund. Det er videre lagt miner i fiendtlig farvann. 2 fly savnes etter disse operasjoner. Iformiddag utførte britiske fly offensive operasjoner over Frankrike. 3 tyske jagerfly ble skutt ned. Tidlig igår morges oppnådde fly fra Kystkommandoen treff på dekket av en tysk destroyer utenfor Norskekysten. I dagslys fredag gjorde det britiske flyvåpen 7 forskjellige angrep mot mål fra Vlissingen til Bretagne. — Inatt var det for annen natt på rad ingen tyske fly over Storbritannia. — Admiral Stark er kommet til England som sjef for de amerikanske flåteenheter i europeiske farvann.

Østfronten. Russerne har drevet en dyp kile inn i de tyske linjer sør for Kharkov ved Poltava. Denne kile vil true ethvert tysk framstøt fra Kharkov mot oljefeltene i Kaukasus i flanken. Også fra andre frontavsnitt meldes om russiske framstøt. Russiske tank- og infanteriavdelinger angriper i Brjansk-Kursk-Orelområdet, og har her inntatt Patesh, omtrent 40 km. N for Kursk. Ved Novgorod, Staraja Russa og i Leningradområdet raser det heftige kamper, og tyskerne har hatt 1000 mann i dreptebar på ett av disse avsnitt. Russerne har fremdeles herredømmet i luften. Fredag ble således 47 tyske fly skutt ned mot 13 russiske. Russiske fly har senket en 1000-tonner i Barentshavet. — I en dagsordre fra Stalin 1 mai oppfordret han de russiske væpnede styrker til å gjøre 1942 til seirens år.

Midtøsten. 6 avdelinger britiske Wellington bombefly angrep inatt aksens u-hatstasjon på Ieros i Dodekaneserne med stor treffsikkerhet. Tyske flyplasser nord for Athen og havna i Benghazi ble også angrepet. Alle fly kom velberget tilbake. I Libya har britiske tropper tvunget aksetroppene til å trekke seg tilbake. — Det er nå opplyst at det er amerikanske tropper i Midtøsten. President Roosevelt har opplyst at Iran og Irak vil få hjelp etter låne- og leieloven. — Malta hadde 7 flyalarmer igår.

Det fjerne østen. Mandalay ble tatt av japanske tropper på fredag, og japanerne melder at det var kamper og stor forvirring i byen den dagen. Japanerne fortsetter framrykkingen fra Lashio og nordover Burmaveien. Imidlertid er de britiske tropper klar til å ta imot japanerne ved Monywa, 100km. vest for Mandalay. — I Stillehavet har allierte fly oppnådd fulltreffere på et japansk skip utenfor Raboul.

Frankrike. Tyskerne har henrettet 55 franske gisler i Lille for drapet av to tyske soldater. Det meldes om sabotasjehandlinger flere steder i Frankrike, blant annet i Caen i Normandie og i Besigny sør for Paris. En mengde gisler er arrestert. Fra Bruxelles meldes at det er brutt ut en voldsom skogbrand ved Limburg i Belgia. Man mener tyskerne brukte denne skogen som lagringssted for våpen og ammunisjon. London minner om eksplosjonen i en belgisk kjemisk fabrikk forleden, da 250 mennesker ble drept og 1000 såret. Man tror at fabrikken er totalt ødelagt.

Danmark. Thorvald Stauning, som i 13 år har vært Danmarks statsminister, avgikk ved døden i morges i København.

Polen. Idag, 3 mai, feirer polakkene over hele verden sin nasjonaldag. Den polske statssjef har i den anledning sendt ut en dagsorden til de polske væpnede styrker, og den britiske utenriksminister Anthony Eden har idag sendt et oppmuntringsbudskap til det polske folk gjennom den britiske kringkasting.

Norge. Admiral Hilsøe Larsen er på vegne av den engelske konge blitt tildelt kommandørkorset av Bathordenen av den britiske luftfartsminister.